

Савчук Любов

канд. с.-г. наук, доцент

Добровольський Володимир

асистент

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ СВІЙСЬКИХ ТВАРИН»

Питання якості вищої освіти надзвичайно складне, комплексне і багатогранне. Основними ознаками якості вищої освіти є: відповідність освітньо-професійних програм і організації навчального процесу європейським вимогам, відповідність кадрового персоналу, наукового і матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення сучасним європейським вимогам педагогіки, науки і виробництва. Одним із важливих чинників адаптації здобувачів вищої освіти перших курсів у вищому навчальному закладі Подільського державного аграрно-технічного університету, є правильна організація навчання і самостійної підготовки здобувачів вищої освіти. Ефективність значною мірою залежить від наявності навчально-методичної літератури, відповідної матеріально-технічної бази.

Дисципліна «Анатомія свійських тварин» є однією з фундаментальних дисциплін, важливість якої при підготовці фахівців ветеринарної медицини не викликає сумнівів ні в кого.

Анатомія складається з наступних розділів: остеологія, синдесмологія, міологія, дерматологія, ангіологія, неврологія, спланхнологія.

Навчальна програма з дисципліни «Анатомії свійських тварин» передбачає регулярне проведення лекційних і практичних занять, консультацій, навчальної практики і контрольних заходів. Успішне виконання здобувачем вищої освіти завдань поточного і підсумкового контролю у певні терміни, дає семестрову оцінку якості знань і умінь. Самостійне вивчення матеріалу окремих розділів з дисципліни «Анатомія свійських тварин» є складовою частиною навчальної програми дисципліни і спрямоване на зменшення аудиторного навантаження здобувачів вищої освіти. Це дає змогу їм ширше ознайомитися із сучасною фаховою літературою і науковими розробками з окремих питань, що дає можливість у порівняльному аспекті оцінити наукові здобутки вчених та фахівців. Планомірна та систематична і послідовна робота над сучасними джерелами наукової інформації сприятиме покращенню аналітичного мислення і об'єктивної оцінки отриманої науково – популярної інформації, що в кінцевому результаті, впливатиме на вироблення потреби до самонавчання і вдосконалення професійних знань упродовж всього життя [1]. Сучасні підходи і методи вдосконалення навчального процесу у вищих навчальних закладах

України вимагають поєднання аудиторного і самостійного вивчення навчальних дисциплін під безпосереднім керівництвом викладача. Виконання здобувачами програм навчальних дисциплін потребує підбору та створення відповідних джерел інформації. Самостійна робота студентів забезпечується системою навчально – методичних засобів, до яких відносяться підручники, навчальні та методичні посібники, конспекти лекцій, унаочнення, технічні засоби навчання, наукова періодична і фахова монографічна література. Вони дають змогу здобувачам вищої освіти продуктивно працювати над темами, винесеними на самостійне опрацювання, а викладачу здійснювати методичну допомогу і контроль за ходом та якістю опрацювання цього матеріалу [2, 3]. Перелік тем для самостійного опрацювання наведено у логічній послідовності до типової і робочої програм навчальної дисципліни та структурно – логічного зв'язку між окремими розділами дисципліни згідно навчального плану. Кожна тема включає чітко визначену мету і завдання, контрольні питання, відповіді на які здобувач може дати лише після самостійного опрацювання рекомендованої літератури та короткого конспектування вивченого матеріалу.

Навчально–методична література допомагає здобувачам вищої освіти опрацювати самостійно матеріал з різних джерел літератури, сконцентрувати увагу на особистому осмисленні прочитаного матеріалу та його власній оцінці. При самостійному вивченні окремих тем навчальної дисципліни здобувачі аналізують рівень засвоєння шляхом відповідей на контрольні запитання, які передбачені в кінці кожної теми, де також вказано джерела літератури. Організаційні засади педагогічного процесу, що забезпечують умови перетворення здобувача з об'єкта на суб'єкт навчання передбачають не тільки збільшення обсягу самостійної роботи, але й методичне забезпечення цієї роботи. Доцільно використовувати замість підручників невеликі за обсягом навчально–методичні посібники, практикуми, українсько – латинські словники анатомічних термінів, збірники питань та завдань для проведення підсумкового семестрового контролю з дисципліни «Анатомія свійських тварин», що містять стислі тексти, питання та завдання для самоконтролю, завдання для самостійної роботи тощо [4].

Останнім часом у зв'язку із зменшенням аудиторного навантаження набуває особливого значення самостійна робота як основний засіб оволодіння навчальним матеріалом у позааудиторний час. Самостійна робота здобувачів вищої освіти повинна забезпечуватися відповідною системою навчально–методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, методичні рекомендації, конспект лекцій, фахова та наукова монографічна та методична література [3].

Збірник питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль з дисципліни «Анатомія свійських тварин» складається з тестових питань та завдань усіх розділів навчальної дисципліни, вивчення яких передбачено в поточному семестрі. Важливе значення у засвоєнні здобувачами навчального матеріалу з дисципліни «Анатомія свійських тварин» має принцип наступності

і почерговості в роботі із закріплення знань, отриманих на теоретичних і лабораторних заняттях, а також під час самостійної роботи.

З метою вдосконалення, а також інтенсифікації навчального процесу розроблено та виготовлено пофарбовані натуральні кісткові препарати. Для вивчення розділів «Остеологія» і «Синдесмологія» та контрольного опитування здобувачів на кафедрі широко використовуються також препарати, стенди – кісток та суглобів грудної і тазової кінцівок. Поряд з остеологічними препаратами виготовлено і впроваджено у навчальний процес препарати м'язів кінцівок, вологі препарати внутрішніх органів. Такі препарати дають можливість здобувачам вищої освіти побачити натуральну величину, форму і топографію внутрішніх органів, а різні кольори загострюють увагу студентів на тих чи інших частинах органів. Назви препаратів з надписами до них латинською і українською мовами дають змогу здобувачам вивчати матеріал самостійно і проводити самоконтроль.

Список використаних джерел

1. Бабенко Д. В. Щодо євроінтеграції вищої освіти. *Наука і методика*. 2006. № 6. С.7–13.
2. Боднар В. І. Теорія і практика модульного навчання у вищих закладах освіти. *Освіта і управління*. 1999. №1. Т.3. С. 19–40.
3. Професійна освіта: словник, під ред. С. І. Гончаренко. Київ : Вища школа, 2000. 380 с.
4. Пастушенко С. І. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів. *Наука і методика*. 2013. № 6. С.38–41.

